

Posudek školitele na bakalářskou práci Lenky Noskové:

Preference základních složek potravy mravenci se zaměřením na středoevropskou faunu

Bakalářská práce Lenky Noskové pojednává o tématice mravenců a jejich potravních preferencích. Mravenci patří k ekologicky nejdůležitějším skupinám živočichů a zastávají v přírodě mnoho důležitých funkcí, které do velké míry souvisí právě s velkou rozmanitostí jejich potravních nároků. Lenka měla za úkol kriticky zhodnotit tuto tematiku formou literární rešerše, a v druhé část práce si pak vyzkoušet i práci vědce, a to jak v terénu, tak u mikroskopu v laboratoři. t.j. sesbírat vzorky mravenců a experimentální data, ty vyhodnotit a závěry porovnat s načtenou literaturou. Samotná experimentální část práce navazuje na již nasbíraná data týmem školitele v České republice v rámci „globálního protokolu preferencí potravy“. Tento protokol byl metodicky navrhnut americkými kolegy a zopakován pak myrmekology v mnoha zemích a vedl již k úspěšné publikaci dvou vědeckých prací v minulém roce (J of Anim. Ecol., J of Biogeography). Lenka měla za úkol existující česká data nasbíraná stejnou metodikou rozšířit tak, aby mohly být zhodnoceny rozdíly v potravních preferencích mezi habitaty, sezónami a běžnými druhy našich mravenců, a dále otestovat i zajímavou otázku, zda-li různé koncentrace a složky nabízených látek mohou tyto preference ovlivnit.

Je třeba podotknout, že Lenka za mnou přišla až v jejím 3. ročníku jako student původně zaměřený na parazitologii a poměrně pozdě se rozhodla pro změnu tématu na ekologii evropských mravenců pod Katedrou zoologie a mým vedením. Navzdory tomu musím s potěšením prohlásit, že Lenka vypracovala ve své práci kvalitní a čtivou rešerši. Z více než 130ti citovaných zdrojů většinu nashromáždila a načetla zcela samostatně. Ukázalo se navíc, že pramenů zaměřujících se na potravu pouze našich druhů mravenců je poměrně málo, a proto bakalářská práce nabízí nakonec širší a ucelenější pohled na mravence jako takové, i když se snahou diskutovat hlavně faunu středoevropskou. Toto jistě ale není na škodu a jsem si jist, že rešeršní část bude cenným pramenem pro zájemce o obecnou problematiku potravní ekologie mravenců.

Experimentální část pak přináší zajímavá zjištění, že naše druhy mravenců preferují hlavně sacharózu a jiné druhy nabízených látek (NaCl, rostl.olej, aminokyselina) je moc nezajímají, což kontrastuje s výsledky studií z jiných geografických oblastí. Navíc se v Lenkou provedených experimentech ukázalo, že ani různé koncentrace a přidání modelové aminokyseliny (glutaminu) do sacharózy nemá na preference vliv. Od studentky jsem sice původně očekával více odvedené práce v terénu a mnohem včasnější odevzdání práce, ale nakonec se po dvou letech podařilo Lence vypracovat práci, jejíž výsledky mají potenciál i pro sepsání vědecké publikace o dané tématice. Je třeba také zdůraznit, že samotná rešeršní část dle mého názoru odpovídá nárokům kladeným na bakaláře, i bez uvažování výsledků části experimentální.

Předkládanou práci proto doporučuji jednoznačně k obhajobě.

V Českých Budějovicích, 16. ledna 2015

RNDr. Petr Klimeš Ph.D.
školitel